

ת"פ 20390/05/20 - מדינת ישראל נגד תמיר שלום

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 20390-05-20 מדינת ישראל נ' שלום

בפני	כבוד השופט דב פולוק
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	תמיר שלום

החלטה

בפני בקשת הנאשם למחיקת כתב האישום שהוגש כנגדו.

בכתב האישום מואשם הנאשם בביצוע העבירות הבאות (כל אחד מהסעיפים בביצוע ריבוי עבירות):

עבירה של עיסוק בעבודות גפ"מ ללא אישור, עבירה לפי סעיפים 2(א), 3(א)(1), 3(א)(2), ו-3(ב) לתקנות הגז (בטיחות ורישוי) (רישוי העוסקים בעבודות גפ"מ), תשס"ו-2006 (להלן: "תקנות הגז (בטיחות ורישוי) (רישוי העוסקים בעבודות גפ"מ)"), יחד עם סעיף 2, 9 ו-25(א) לחוק הגז (בטיחות ורישוי), תשמ"ט-1989 (להלן: "חוק הגז (בטיחות ורישוי)").

עבירה של עיסוק כספק גז ללא אישור וללא עמידה בהוראות, עבירה לפי סעיפים 3, 6, 9, 10 ו-12 לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הבטחת ההספקה של גפ"מ), תשמ"ט-1989 (להלן: "לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הבטחת ההספקה של גפ"מ)"), יחד עם סעיפים 5.15 ו-39(ב)(1) לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים תשי"ח-1957 (להלן: "לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים").

עבירה של שיווק מכל גפ"מ שלא בעל סימון ספק הגז, עבירה לפי סעיף 5 לצו הגז (בטיחות ורישוי) (מכלי גפ"מ מטלטלים), תשע"ה-2015 (להלן: "צו הגז (בטיחות ורישוי) (מכלי גפ"מ מטלטלים)"), יחד עם סעיפים 2 ו-25(ב) לחוק הגז (בטיחות ורישוי).

עבירה של הכנסת מכלי גפ"מ לישראל, עבירה לפי סעיף 6(א) לצו הגז (בטיחות ורישוי) (מכלי גפ"מ מטלטלים), יחד עם סעיפים 2 ו-25(ב) לחוק הגז (בטיחות ורישוי).

עבירה של ניסיון הכנסת מכלי גפ"מ לישראל, עבירה לפי סעיף 6(א) לצו הגז, יחד עם סעיפים 2 ו-25(ב) לחוק הגז וסעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

עבירה של הוצאת מכלי גפ"מ מישראל לאזור, עבירה לפי סעיף 7 לצו הגז, יחד עם סעיפים 2 ו-25(ב) לחוק הגז.

לטענת המאשימה, בתקופה שלכל הפחות החל מתחילת שנת 2019 ועד לתאריך 27.2.2019 עבד הנאשם כספק גז

אף שלא החזיק רישיון לכך כנדרש בחוק.

הנאשם נהג להחליף את מכלי הגז של צרכניו במכלים שרכש בחיזמא שבאזור באמצעות דוויק שותפו לעסק, תושב האזור. הוא החליף באלו את מכלי הגז של צרכניו כשהוא עצמו מחבר את מכלי הגז. בהחלפת המכלים הוא לא נעזר בטכנאי מוסמך ובדיקת הבטיחות אותה נהג לערוך הייתה בדיקת ריח, שאין דליפה של גפ"מ מאחד המכלים אותם חיבר.

ביום 27.2.2019 במסגרת פעילות יזומה שערכה המאשימה בוצע תרגיל ביום הזמנת מכל גז מהנאשם. נציג הנאשם, תומר מונסונגו הזמין מהנאשם מכל גפ"מ במשקל 12 ק"ג לחברת אמירגז כשהוא שכוב בתא המטען של הרכב. בהמשך הנאשם החל לבקשת נציג המאשימה יצחק לוי לבצע עבודת גפ"מ של חיבור מיכל מטלטל למיתקן גפ"מ.

הנאשם נהג להכניס ולהוציא מישראל מכלי גפ"מ ולאחר החלפת מכל אצל הצרכן העביר את מכלי הגז הריקים לדוויק בחיזמא.

כתב האישום דן הוגש ביום 10.5.2020 מטעם משרד האנרגיה.

לטענת הנאשם, במקביל לכתב האישום האמור, תלוי ועומד כנגדו גם כתב אישום שהוגש ביום 2.6.2019 בבית המשפט לעניינים מקומיים בירושלים.

כתב אישום זה מייחס לו ביצוע עבירה של ניהול עסק ללא רישיון בהתאם לסעיף 4 ו-14(א) לחוק לרישוי עסקים, תשכ"ח-1968 זאת בהתאם לפריטי רישוי 1.2 ג ו-1.2 ד לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשע"ג-2013. ועבירה של עיסוק בעסק ללא רישיון או בניגוד לתנאים הקבועים בסעיף 14(א) לחוק לרישוי עסקים.

בכתב האישום נטען שמשך תקופה בת מספר חודשים שתחילתה אינו ידוע בוודאות למאשימה ועד ליום 27.2.2019 עסק המבקש במכירה, חלוקה ושינוע של מכלי גז ללא רישיון.

לטענת הנאשם, עיון בשני כתבי האישום שהוגשו נגדו מעלה ששניהם כוללים את אותה מסכת עובדתית שהתרחשה באותם מועדים בדיוק.

בכתב האישום דן נוספה מסכת עובדתית נוספת המתארת את תרגיל החקירה שנעשה למבקש.

תוצר החקירה בשני התיקים זהה, המבקש נחקר פעם אחת ועדי התביעה זהים.

כמו כן, סובר הנאשם כי קיימת חפיפה בין האיסורים בחיקוקים השונים הרלוונטיים, בהם נכללים אותם היסודות העובדתיים הנדרשים להתגבשות העבירה לפיהם פעולות הנאשם נעשו ללא היתר וללא רישיון.

עוד טוען הנאשם לקיומה של הגנה מן הצדק במקרה דנן, שכן לדידו, ניהול שני הליכים כנגדו בשני בתי משפט שונים פוגע בהגנתו ובזכויותיו כנאשם. כמו כן הוא מוסיף שלא ניתן למחוק את הפגיעה שנגרמת לנאשם על ידי הגשת כתב אישום וניהול הליך פלילי נוסף בגין אותו מקרה, בשלב הענישה, אלא על ידי ביטול כתב האישום.

המאשימה מתנגדת לבקשה וסוברת שיש לדחות את טענתו המקדמית של הנאשם. שכן נדרשת זהות ביסודות העבירה פיזית ומשפטית לשם תחולת סעיף החוק. במקרה דנן, סוברת המאשימה, כי העבירות בהן מואשם הנאשם לפי חוק

רישוי עסקים שונות מן העבירות בהן מואשם הנאשם בכתב האישום דנן.

כמו כן מוסיפה המאשימה שרק בתיק דנן יש בקשה לחילוט המכלים שאסור לנאשם להחזיק בהם, ושביטול כתב האישום יציב קושי בטיפול במוצגים.

עם זאת המאשימה מכירה בכך שבשני כתבי האישום מדובר בעבירות שבוצעו באותו עסק ובאותה תקופת זמן, אלא שלטענתה מדובר בעבירות שונות השומרות על ערכים מוגנים שונים, אשר יסודותיהם העובדתיים והמשפטיים שונים.

דיון והכרעה:

סעיף 149(6) לחסד"פ קובע כי:

"לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן -

...

(5) זיכוי קודם או הרשעה קודמת בשל המעשה נושא כתב האישום;

(6) משפט פלילי אחר תלוי ועומד נגד הנאשם בשל המעשה נושא כתב האישום;

"...

סעיף 149(6) לחסד"פ בא למנוע קיומם של שני הליכים פלילים מקבילים כנגד הנאשם בגין אותה מסכת עובדתית ובגין אותן עבירות.

על מנת להוכיח טענה זו של "הליך אחר תלוי ועומד" כנגד הנאשם, נדרשים כי יתקיימו שני תנאים מצטברים:

הראשון - תנאי עובדתי - לפיו קיימת זהות בין היסודות העובדתיים הנטענים כנגד הנאשם בשני כתבי האישום. כלומר, יש להראות כי שני כתבי האישום עוסקים באותו מעשה.

במקרה דנן אין חולק ששני כתבי האישום מתארים את אותם מעשים והוגשו בגין אותם אירועים ובאשר למועד זהה ומתארים את אותה מסכת עובדתית. הרכיבים העובדתיים בשני כתבי האישום הם אותם רכיבים עובדתיים. מכאן המסקנה המתקבלת היא כי מדובר בשני כתבי אישום המתייחסים לאותו מעשה.

השני - תנאי משפטי - המתייחס לעבירות בהן מואשם הנאשם בשני כתבי האישום השונים. על מנת להוכיח זהות משפטית בין שני כתבי האישום יש להראות שהעבירות בשני כתבי האישום מכילות את אותן יסודות עובדתיים. בבחינת השווי בין החקוקים לא ייבחן היסוד הנפשי הנדרש לקיומן.

בעניין זה יש להדגיש כי בבחינת זהות יסודות העבירה אין נדרשת זהות מלאה בין העבירות השונות. די בכך כי יסודותיה העובדתיים של עבירה אחת חופפים לעבירה השנייה, אף אם העבירה השנייה מכילה בתוכה גם יסודות נוספים. דהיינו, גם כשהעבירה אחת מוכלת כולה בעבירה השנייה, אף אם העבירה השנייה רחבה יותר במרכיביה העובדתיים. זאת כפי שנקבע בע"פ 132/57 בנימין נכט נ' היועץ המשפטי לממשלה (ניתן על ידי השופטים לנדוי, ברנזון ואגרנט, ביום 17.2.1957):

"מכאן שבדרך כלל שני מעשים הם זהים...גם כשלשניהם יסודות עובדתיים חופפים, אך לאחד מהם יש גם יסוד או יסודות עובדתיים נוספים. בלשון אלגבראית: כשעבירה אחת מכילה יסודות א', יכולה העבירה השנייה להכיל יסודות א' + ב', וגם לזה ייקרא זהות המעשים. אולם כאשר בעבירה הראשונה קיימים יסודות א' + ב', ובשנייה יסודות א' + ג', זאת איננה זהות המעשים"

בכתב האישום דן מואשם הנאשם בביצוע עבירות של עיסוק בעבודות גפ"מ ללא אישור, עיסוק כספק גז ללא אישור וללא עמידה בהוראות, שיווק מיכל גפ"מ שלא בעל סימון ספק הגז, ניסיון הכנסת והכנסת מכלי גפ"מ לישראל והוצאת גפ"מ מישראל לאזור.

קעת נבחן את יסודות העבירות הללו בהתאם לסעיפי החוק השונים שבכתבי האישום. סעיפים החוק הרלוונטיים בכתב האישום דן כוללים את הסעיפים הבאים:

בתקנות הגז (בטיחות ורישוי) (רישוי העוסקים בעבודות גפ"מ) סעיפים:

2. (א) לא יעסוק אדם בעבודת גפ"מ אלא אם כן הוא בעל רישיון לפי תקנות אלה.

3. (א) על אף האמור בתקנה 2, עבודות גפ"מ המפורטות להלן אינן טעונות רישיון לפי תקנות אלה:

(1) הובלת גפ"מ במכליות כביש ובמכלים מיטלטלים;

(2) חיבור מכלים מיטלטלים למיתקן גפ"מ;

(3) מילוי גפ"מ במכלים נייחים ומילוי גפ"מ במכלים מיטלטלים במיתקן מילוי;

...

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א) -

(1) עבודת גפ"מ כמפורט בפסקאות (1) עד (5) טעונה הכשרה והסמכה על ידי ספק הגז במסגרת עיסוקו היא נעשית, על פי נהלים כתובים שלו שיאושרו על ידי המנהל או מי שהוא הסמיך לכך;

בחוק הגז (בטיחות ורישוי) סעיפים:

9. לא יהיה אדם ספק גז ולא יעסוק בעבודת גז מסוג שקבע השר בתקנות, אלא אם כן הוא בעל רישיון שניתן לו לפי חוק זה; ואולם מי שקיבל רישיון לפי פרק ב' לחוק משק הגז הטבעי, תשס"ב-2002, אינו חייב ברישיון גם לפי חוק זה.

25. (א) העוסק בעבודת גז בלי שיש בידו רשיון בר תוקף לפי חוק זה, דינו - מאסר שנתיים או קנס פי שלושה מן הקנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הבטחת ההספקה של גפ"מ) סעיפים:

3. לא יעסוק אדם כספק גז אלא אם כן הוכיח למנהל כי הינו ערוך לעמוד בהוראות צו זה, וקיבל על כך אישור מאת המנהל.

...

6. ספק גז העוסק בגפ"מ חייב למלא אחר תקנים, צווים, מיפרטים, היתרים, חבויות, רשיונות ותקנות על פי כל דין.

...

9. ספק גז העוסק במכירה של גפ"מ חייב להחזיק מיתקני אחסון מאושרים כדין למכלים, להיערך לטיפול בתקלות ובמניעת סיכונים וכן להיערך למתן שירות לצרכן כנדרש.

10. ספק גז לא יעסוק בגפ"מ ולא יאפשר לאדם אחר לטפל בטעמו בגפ"מ, אלא אם כן יש בידו ביטוח צד שלישי כנגד נזקים העשויים להיגרם מפעילות זו.

...

12. ספק גז יבצע עבודות הקשורות בגפ"מ באמצעות מועסקים בעלי הכשרה מתאימה, שהוכשרו לענין ביצוע עבודות אלה כדין.

בצו הגז (בטיחות ורישוי)(מכלי גפ"מ מיטלטלים) סעיפים:

5. לא יחבר ספק גז מכל גפ"מ למיתקן גז שאליו מותקן מכל גפ"מ שאינו מסומן בשמו.

6 (א). לא יכניס אדם לישראל ולא יבא אליה מכלי גפ"מ שמולאו בגפ"מ במיתקן גז מחוץ לתחומי השיפוט של מדינת ישראל.

7. לא יוציא אדם מכלי גפ"מ מישראל לאזור, בין שהמכלים מולאו בישראל בגפ"מ ובין שהמכלים ריקים, אלא אם כן המכלים הובלו ממדינת ישראל לאזור לפי הדין החל באזור ולפי הדין בישראל,

לפי העניין.

ואילו בכתב האישום השני, שהוגש בתיק רישוי העסקים, מואשם הנאשם בביצוע העבירות לפי סעיפי החוק הבאים:

בחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968, סעיפים:

4. לא יעסוק אדם בעסק טעון רישוי אלא אם יש בידו רישיון, היתר זמני או היתר מזורז לפי חוק זה ובהתאם לתנאיו; עסק שאיננו נייד, לא יעסוק בו אדם, אלא אם כן ברישיון, בהיתר הזמני או בהיתר המזורז, שבידו, מתוארים החצרים שבהם הוא עוסק.

14. (א) העושה אחד מאלה, דינו - מאסר 18 חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בחוק זה - חוק העונשין), ואם הוא תאגיד, דינו - כפל הקנס האמור:
(1) עסק בעסק טעון רישוי בלא רישיון, היתר זמני או היתר מזורז, או בניגוד לתנאי הרישיון, ההיתר הזמני או ההיתר המזורז, בניגוד להוראות סעיף 4;
"...

עיון והשוואה בין סעיפי החוק הנכללים בשני כתבי האישום מעלה שקיימת חפיפה בין יסודותיהם העובדתיים של חלק מסעיפי החוק שבהם מואשם הנאשם בכתב האישום דנן לבין יסודותיהם העובדתיים של סעיפי החוק הנכללים בכתב האישום השני, שעל פי חוק רישוי עסקים. סעיפי החוק שבחוק רישוי עסקים דורשים לשם התגבשות היסוד העובדתי שבהם כי פעולות הנאשם יעשו בלא היתר ובלא רישיון. כך גם נדרש גם בעבירות שלפי סעיף 2(א) לתקנות הגז (בטיחות ורישוי) (רישוי העוסקים בעבודות גפ"מ) וסעיפים 9, ו-25(א) לחוק הגז (בטיחות ורישוי). בסעיפי חוק אלה היסוד העובדתי הנדרש הוא כי העבירות בוצעו בלא היתר ובלא רישיון כנדרש על פי חוק.

לאור זהות היסודות העובדתיים בין סעיפים אלו לסעיפים שבכתב האישום השני לפי חוק רישוי עסקים, אני מקבל את בקשת הנאשם ומורה למאשימה להסיר סעיפים אלו מכתב האישום דנן.

באשר לשאר סעיפי החוק הכלולים בכתב האישום דנן, הרי שיסודותיהם העובדתיים שונים מן העבירות הנכללות בכתב

האישום השני והעבירות בהן מואשם הנאשם אחרות, על כן החלטתי להותיר סעיפים אלו על כנן.

בשולי הדברים אתייחס לטענת הנאשם באשר לקיומה של הגנה מן הצדק במקרה דנן. אין ספק כי ראוי היה שרשויות התביעה השונות תהיינה מתואמות ביניהן ולא יוצר מצב בו יוגשו שתי כתבי אישום שונים כנגד הנאשם בגין אותה מסכת עובדתית.

אולם, טענת ההגנה מן הצדק היא טענה שיש לקבלה במקרים נדירים בלבד בהן הפגם בהתנהלות המאשימה מהותי ומשמעותי, והעוול שנגרם לנאשם פוגע ממשית בתחושת הצדק וההגינות במידה המצדיקה את ביטול כתב האישום. במקרה דנן נראה שבחינת מכלול הנסיבות אינו מקים שיקולים של צדק המחייבים את ביטול כתב האישום. העבירות הנוספות בהן מואשם הנאשם בכתב האישום דנן חמורות אף הן ועלולות היו להוביל חלילה אף לסיכון חיי אדם. מול הפגיעה, שאין חולק שנגרמה לנאשם, בשל ניהול כפל ההליכים כנגדו, לא ניתן לבטל את העובדה שעל הנאשם לתת את הדין באשר למעשיו אם יוכח שאכן ביצע אותם. לאור האמור אני דוחה את טענת הנאשם באשר לקיומה של הגנה מן הצדק בנסיבות הגשת כתב האישום דנן.

לאור האמור, אני מורה למאשימה להסיר מכתב האישום דנן את סעיפי החוק הבאים: סעיף 2(א) לתקנות הגז (בטיחות ורישוי) (רישוי העוסקים בעבודות גפ"מ) וסעיפים 9, ו-25(א) לחוק הגז (בטיחות ורישוי). זאת, כאמור, לאור זהות היסודות העובדתיים בין סעיפים אלו לסעיפים שבכתב האישום השני לפי חוק רישוי עסקים.

**ניתנה היום, כ"ז כסלו תשפ"א, 13 דצמבר 2020, במעמד
ב"כ המאשימה עו"ד נדב גדליהו, הנאשם וב"כ עו"ד מיכל
גורן.**